

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.пс.н. Майяна Милчева Митевска
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки
професионално направление 3.2. Психология
докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“

Автор:
ДИМИТРА ДИМОПУЛУ

Тема:
Психична устойчивост при гръцките учители

Научен ръководител: Проф. д-р Станислава Стоянова

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със заповед №1040 от 07.06.2024 г. на Ректора на Югозападен университет “Неофит Рилски“ (ЮЗУ) съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „**Психична устойчивост при гръцките учители**“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“. Автор на дисертационния труд е **ДИМИТРА ДИМОПУЛУ**, научен ръководител проф. д-р Станислава Стоянова.

Представеният от **ДИМИТРА ДИМОПУЛУ** комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ЮЗУ, включва следните документи:

- молба до Ректора за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;
- автобиография в европейски формат;
- протокол от катедрения съвет, свързан с докладване на готовността за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд;
- дисертационен труд;
- автореферат;
- списък на научните публикации по темата на дисертацията;

- копия на научните публикации;
 - декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
- Докторантът е приложил 4 броя публикации.

2. Актуалност на тематиката

Актуалността на темата за психическата устойчивост на гръцките учители е от особено значение, тъй като тази област се фокусира върху способността на учителите да се адаптират и да се справят с предизвикателствата, свързани с техните професионални задължения, особено в условията на пандемията COVID-19. Пандемията е подчертала необходимостта от поддържане на психическо здраве и устойчивост в образователната система, което прави изследването на тази тема изключително важно за съвременната образователна практика.

3. Познаване на проблема

Изследването демонстрира дълбоко разбиране на проблема с психическата устойчивост, като разглежда различни аспекти като лична компетентност, самооценка, регулиране на самоконтрола и способност за бързо възстановяване от стрес. Използвани са утвърдени скали за измерване на устойчивостта, като Ego-Resiliency Scale и Resilience Scale на Wagnild и Young, които позволяват детайлно оценяване на различните измерения на устойчивостта. Димопулу демонстрира дълбоко разбиране на съществуващата литература по темата, като цитира значителен брой релевантни източници и провежда анализ на предишни изследвания. В дисертацията са анализирани данни от различни демографски групи и са направени детайлни статистически анализи, което демонстрира високо ниво на изследователски умения и способност за интерпретация на комплексни данни.

4. Методика на изследването

Методиката включва използването на количествени инструменти за измерване на психическата устойчивост, включително Ego-Resiliency Scale и Resilience Scale. Изследването включва и въпросник за стреса, преживян по време на пандемията COVID-19, както и социо-демографски въпроси. Изследването се базира на извадка от гръцки учители, като са анализирани данни за различия по пол, брачен статус, доход и вид работа.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е обстоен и задълбочен, като включва теоретични и емпирични аспекти на психическата устойчивост. Приносите включват нови емпирични данни за психическата устойчивост на гръцките учители по време на пандемията, както и предложения за интервенции на организационно ниво, които могат да подпомогнат укрепването на психическата устойчивост в образователната система. Изследването предоставя важни научни приноси, включително нови данни за психическата устойчивост на гръцките учители в условия на екстремен стрес като пандемията от COVID-19. Изследването предлага и практически импликации за подобряване на психическото здраве на учителите.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Публикациите на докторанта са с висока научна стойност и допринасят значително към разбирането на психическата устойчивост в образователния контекст. Личният принос включва разработването и прилагането на изследователска методика, която позволява детайлно оценяване на устойчивостта и идентифицирането на ключови фактори, влияещи върху нея.

7. Автореферат

Представеният автореферат съответства на изискванията и отразява основните тези, направените изводи и научните постижения в дисертационния труд.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръките включват необходимостта от продължаване на изследванията в областта на психическата устойчивост с фокус върху различни професионални групи и контексти. Важно е също така да се разработят и приложат програми за обучение и подкрепа, които да подпомогнат учителите в укрепването на тяхната психическа устойчивост, особено в условия на кризи и стресови ситуации.

В дисертацията се представят препоръки за бъдещи изследвания и практическо приложение. Подчертават се следните аспекти:

1. Потвърждаване на хипотези:

- Установено е, че различните аспекти на менталната резилиентност (способността за бързо възстановяване от стрес, регулиране на самоконтрола при стрес и лична компетентност и приемане на себе си и живота) са взаимно свързани.
- Наблюдаваните положителни корелации между определени компоненти на менталната резилиентност подсказват, че подобрения в една област могат да улеснят подобренията в други области.

2. Лимитации:

- Методите на самостоятелно отчитане оценяват възприетата, а не реалната резилиентност, което може да ограничи валидността на резултатите.

3. Препоръки за бъдещи изследвания:

- Необходимо е да се изследват интервенции, насочени към подобряване на менталната резилиентност в различни професионални и социални контексти.
- Препоръчва се провеждането на надлъжни изследвания, за да се проследят дългосрочните ефекти от различни интервенции върху менталната резилиентност.

4. Практическо приложение:

- Резултатите от изследването могат да бъдат използвани за разработване на програми за обучение и подкрепа на учители и здравни работници, с цел подобряване на тяхната ментална резилиентност и намаляване на стреса.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на **ДИМИТРА ДИМОПУЛУ** е научен труд, който предоставя ценна информация за състоянието и развитието на психическата устойчивост на учителите в Гърция, което е особено важно в контекста на предизвикателствата, свързани с професионалния стрес и изискванията на съвременната образователна система.

Дисертационният труд *съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантката

ДИМИТРА ДИМОПУЛУ притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Психология“ като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на

ДИМИТРА ДИМОПУЛУ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“.

30.06.2024 г.

Изготвил становището:

проф. д.пс.н. Майяна Митевска

Scientific Review of Dimitra Dimopoulou's Dissertation

Reviewer: Prof. Dr. Mayana Milcheva Mitevska, Plovdiv University "Paisii Hilendarski"

Dissertation Title: Mental Resilience of Greek Teachers

Supervisor: Prof. Dr. Stanislava Stoyanova

1. Overview of the Procedure and the Doctoral Candidate

Prof. Dr. Mayana Milcheva Mitevska has been appointed as a member of the scientific jury to ensure the procedure for the defense of the dissertation "Mental Resilience of Greek Teachers" for the acquisition of the doctoral degree in the field of Social, Economic, and Legal Sciences, professional direction Psychology, doctoral program "Pedagogical and Developmental Psychology". The author of the dissertation is Dimitra Dimopoulou.

2. Relevance of the Topic

The relevance of the topic of mental resilience among Greek teachers is particularly significant as it focuses on their ability to adapt and cope with professional challenges, especially during the COVID-19 pandemic. The pandemic has highlighted the necessity of maintaining mental health and resilience in the educational system, making this research exceptionally important for modern educational practice.

3. Understanding of the Problem

The study demonstrates a profound understanding of the issue of mental resilience by examining various aspects such as personal competence, self-evaluation, self-control regulation, and the ability to recover quickly from stress. Established scales like the Ego-Resiliency Scale and the Resilience Scale by Wagnild and Young are utilized for detailed assessment of the different dimensions of resilience. Dimopoulou shows deep knowledge of the existing literature, citing numerous relevant sources and analyzing previous research. Data from various demographic groups are analyzed, showing high research skills and the ability to interpret complex data.

4. Research Methodology

The methodology includes the use of quantitative tools to measure mental resilience, including the Ego-Resiliency Scale and the Resilience Scale. The study also incorporates a questionnaire on stress experienced during the COVID-19 pandemic and socio-demographic questions. The sample consists of Greek teachers, with data analyzed based on gender, marital status, income, and type of work.

5. Characteristics and Evaluation of the Dissertation and Contributions

The dissertation is comprehensive and thorough, encompassing both theoretical and empirical aspects of mental resilience. Contributions include new empirical data on the mental resilience of Greek teachers during the pandemic and suggestions for organizational interventions to

strengthen resilience in the educational system. The research provides important scientific contributions, including new data on the mental resilience of Greek teachers in extreme stress conditions like the COVID-19 pandemic, and practical implications for improving teachers' mental health.

6. Assessment of Publications and Personal Contribution of the Doctoral Candidate

The candidate's publications are of high scientific value and significantly contribute to the understanding of mental resilience in the educational context. The personal contribution includes the development and application of a research methodology that allows for a detailed assessment of resilience and the identification of key influencing factors.

7. Abstract

The presented abstract meets the requirements and reflects the main theses, conclusions, and scientific achievements of the dissertation.

8. Recommendations for Future Use of Dissertation Contributions and Results

Recommendations include the need for continued research on mental resilience focusing on different professional groups and contexts. It is also important to develop and implement training and support programs to help teachers strengthen their mental resilience, especially in crisis and stressful situations. The dissertation suggests:

- **Confirmation of Hypotheses:** Different aspects of mental resilience are interrelated. Positive correlations between certain components of mental resilience suggest that improvements in one area can facilitate improvements in others.
- **Limitations:** Self-report methods assess perceived rather than actual resilience, which may limit the validity of the results.
- **Future Research:** Investigate interventions aimed at improving mental resilience in various professional and social contexts, and conduct longitudinal studies to track the long-term effects of different interventions on mental resilience.
- **Practical Application:** The results can be used to develop training and support programs for teachers and healthcare workers to improve their mental resilience and reduce stress.

Conclusion

Dimitra Dimopoulou's dissertation is a scientific work that provides valuable information on the state and development of the mental resilience of teachers in Greece, particularly important in the context of challenges related to professional stress and the demands of the modern educational system. The dissertation contains scientific, applied, and practical results that represent an original contribution to science and meet all the requirements of the Bulgarian Law on the Development of the Academic Staff.

Dimopoulou demonstrates deep theoretical knowledge and professional skills in psychology, showing the ability and skills to conduct independent scientific research.

Based on the above, I confidently give a positive assessment of the conducted research and recommend that the esteemed scientific jury award the doctoral degree to Dimitra Dimopoulou in the field of Social, Economic, and Legal Sciences, professional direction Psychology, doctoral program "Pedagogical and Developmental Psychology".

Date: June 30, 2024

Reviewer: Prof. Dr. Mayana Mitevska